

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“АУДИТ ІНФОРМАЦІЙНИХ
СИСТЕМ”

(для бакалаврів)

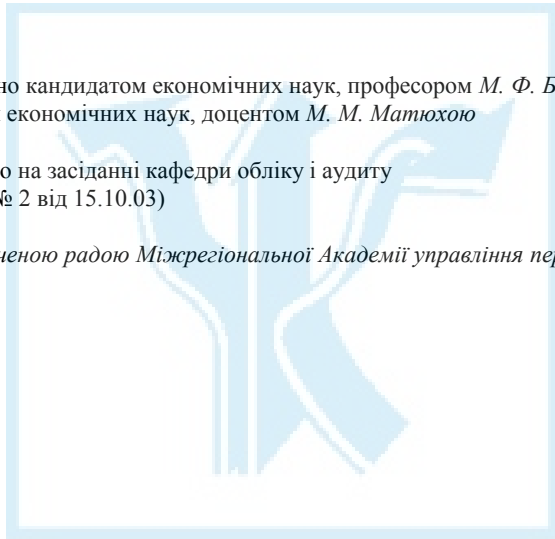
МАУП

Київ 2004

Підготовлено кандидатом економічних наук, професором *М. Ф. Базасем* і кандидатом економічних наук, доцентом *М. М. Матюхою*

Затверджено на засіданні кафедри обліку і аудиту (протокол № 2 від 15.10.03)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

МАУП

Базась М. Ф., Матюха М. М. Навчальна програма дисципліни “Аудит інформаційних систем” (для бакалаврів). — К.: МАУП, 2004. — 15 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, навчально-тематичний план, програмний матеріал до вивчення дисципліни “Аудит інформаційних систем”, вказівки до виконання контрольної роботи, завдання для контрольних робіт, контрольні питання, а також список рекомендованої літератури.

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2004

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

В умовах ринкової економіки важливого значення в управлінні економікою України набувають теоретичні засади, методи та засоби проектування інформаційних систем й аудиту різноманітних проектних процедур та операцій. Отже, майбутньому фахівцеві треба знати особливості аудиту й методи типового індивідуального та автоматизованого їх проектування й застосування на практиці, особливості проектування і аудиту інформаційних систем, зокрема аудиторських, а також систем підтримки прийняття рішень і стратегічного управління на підприємстві на основі перспективних інформаційних систем, організацію роботи персоналу на етапах проектування та забезпечення роботи інформаційних систем.

Основні завдання курсу:

- засвоєння студентами теоретичних засад, засобів проектування інформаційних систем;
- набуття практичних навичок проведення аудиту захисту інформаційних систем;
- вивчення роботи персоналу на конкретних етапах впровадження та забезпечення роботи інформаційних систем для прийняття рішень;
- засвоєння майбутніми спеціалістами методики аудиту інформаційних систем.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН **вивчення дисципліни**

“АУДИТ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ”

№ пор.	Назва теми
1	Загальні теоретичні засади аудиту проектування інформаційних систем
2	Технологія типового та індивідуального проектування інформаційних систем
3	Автоматизоване проектування інформаційних систем
4	Особливості проектування перспективних інформаційних систем
5	Розроблення постановки завдань інформаційної системи
6	Аудит вибору автоматизованої системи у проектуванні інформаційних систем (технологій)

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ
до вивчення дисципліни
“АУДИТ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ”

Тема 1. Загальні теоретичні засади аудиту проектування інформаційних систем

Значення та завдання аудиту проектування інформаційних систем. Системний підхід, цілі та засади проектування інформаційних систем. Декомпозиція інформаційної системи, її якість та ефективність. Сутність процесу проектування, його стадії та етапи. Методи та засоби проектування інформаційних систем. Класифікація методів проектування інформаційних систем. Методи та моделі прийняття практичних рішень. Технологічні аспекти теорії проектування інформаційних систем. Технологічна мережа проектування. Аудит монозахисту криптограм.

Література [4; 8–11; 18; 26]

Тема 2. Технологія типового та індивідуального проектування інформаційних систем

Технологія підготовки загальних рішень. Склад і зміст робіт на стадії передпроектного обстеження об'єкта управління. Методи організації збирання, оброблення та аудиту матеріалів обстеження об'єкта управління. Технологія проектування інформаційних систем. Упровадження, супроводження та модернізація інформаційних систем.

Література [6; 13; 14; 19; 25; 28]

Тема 3. Автоматизоване проектування інформаційних систем

Місце і роль системи автоматизованого проектування. Сутність системи автоматизованого проектування. Сутність окремих видів забезпечення системи автоматизованого аудиту. Автоматизоване проектування інформаційних систем. Бази даних у системі автоматизованого аудиту з проектування інформаційних систем. Характеристика та призначення окремих баз даних системи автоматизованого аудиту. Технологія проектування SSADM. Case-технології проектування інформаційних систем. Автоматизація проектування інтерфейсу “людина — комп'ютер”. Автоматизоване проектування специфікацій.

Література [12; 15; 17; 25; 27; 30; 32; 33]

Тема 4. Особливості проектування перспективних інформаційних систем

Технологія проектування інформаційних систем та аудиту на основі баз даних. Технологія проектування інформаційних систем із використанням електронних таблиць. Аудит інформаційних систем з використанням засобів мультимедіа. Технологія аудиту інформаційних систем у мережах ЕОМ. Об'єктно-орієнтоване проектування аудиторських інформаційних систем. Основи технології та розв'язання завдань оброблення економічної інформації. Системи підтримки прийняття рішень. Інформаційні системи стратегічного управління розвитком підприємств. Аудит методів і технології розв'язання слабоформалізованих завдань у системах підтримки прийняття рішень.

Література [6; 7; 11; 15; 16; 27; 20; 23]

Тема 5. Розроблення постановки завдань інформаційної системи

Постановка завдань на основі автоматизованої системи текстового документування. Автоматизоване розроблення окремих завдань інформаційної системи. Принципи автоматизації документування аудиторських рішень на основі гіпертекстової технології. Приклад побудови оболонки системи підтримки прийняття рішень. Базова модель прийняття рішень.

Література [4; 5; 8; 9; 11; 13; 22; 25]

Тема 6. Аудит вибору автоматизованої системи у проектуванні інформаційних систем (технологій)

Засади побудови автоматизованої навчальної системи. Організація бази даних. Технологія навчання та її реалізація в автоматизованих навчальних системах.

Література [1–3; 14; 18; 19; 21; 30]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Згідно з навчальним планом студенти мають виконати контрольну роботу. Вона складається з двох питань, на які необхідно дати змістовні письмові відповіді. Номер варіанта контрольної роботи студент вибирає за двома останніми цифрами номера своєї залікової книжки (див. таблицю).

Номер варіанта контрольного завдання	1	2	3	4	5	...	25
Останні дві цифри номера залікової книжки студента	01	02	03	04	05	...	25
	26	27	28	29	30	...	50
	51	52	53	54	55	...	75
	76	77	78	79	80	...	00

На титульній сторінці контрольної роботи студент вказує номер своєї залікової книжки. У разі відсутності цих даних робота не зараховується і повертається студентові без рецензування.

Відповіді на теоретичні питання після вивчення відповідної літератури даються у вигляді короткого реферату.

Основні вимоги до написання контрольної роботи

Титульну сторінку контрольної роботи студент оформляє відповідно до методичних вказівок, розроблених МАУП. Далі наводиться текст завдання та результати його виконання з короткими поясненнями. У роботі необхідно виділити розділи, вказані у завданні.

Наприкінці текстової частини контрольної роботи студент ставить особистий підпис і дату закінчення написання роботи, після цього наводить оформлений, згідно із загальноприйнятими вимогами, список використаної літератури. Студент може написати роботу власноруч або надрукувати її. Контрольна робота може бути виконана в учнівському зошиті або на аркушах формату А4 (210×297 мм). Загальний її обсяг не повинен перевищувати 30 сторінок. На рецензування подається оригінал роботи.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Системний підхід, цілі та принципи проектування інформаційних систем.
2. Технологія навчання та її реалізація в автоматизованих навчальних системах.

Варіант 2

1. Організація бази даних.
2. Особливості організації аудиторського процесу внутрішньогосподарської діяльності.

Варіант 3

1. Склад і зміст робіт на стадії передаудиторського обстеження об'єкта управління.
2. Організація оперативного аудиту на підприємстві.

Варіант 4

1. Упровадження, супроводження та модернізація інформаційних систем.
2. Приклад побудови оболонки системи підтримки прийняття рішень. Базова модель прийняття рішень.

Варіант 5

1. Сутність системи автоматизованого аудиту.
2. Організація проведення комплексної перевірки структурних підрозділів підприємства із застосуванням інформаційної системи обліку.

Варіант 6

1. Місце і роль системи автоматизованого аудиту.
2. Організація здійснення зовнішнього аудиту з використанням комп'ютерної техніки.

Варіант 7

1. Системи автоматизованого аудиту інформаційних систем.
2. Організація проведення аудиту із застосуванням спеціального програмного забезпечення.

Варіант 8

1. Сутність окремих видів забезпечення системи автоматизованого аудиту.
2. Аудит монозахисту криптограм.

Варіант 9

1. Бази даних у системі автоматизованого аудиту інформаційних систем.
2. Організація аналітичних номенклатур.

Варіант 10

1. Методи організації збирання, оброблення та аудиту матеріалів обстеження об'єкта управління.
2. Організація носіїв аналітичної інформації.

Варіант 11

1. Характеристика та призначення окремих баз даних системи автоматизованого аудиту.
2. Методи та моделі прийняття практичних рішень.

Варіант 12

1. Класифікація методів проектування інформаційних систем.
2. Організація комплексного аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства з використанням комп'ютерної техніки.

Варіант 13

1. Методи та засоби проектування інформаційних систем.
2. Організація аудиту прогнозування діяльності підприємства.

Варіант 14

1. Сутність процесу проектування, його стадії та етапи.
2. Програмне забезпечення — загальна класифікація та принципи побудови.

Варіант 15

1. Технологічна мережа проектування.
2. Вимоги до програм управлінських інформаційних систем аналізу та аудиту.

Варіант 16

1. Аудит інформаційних систем з використанням засобів мультимедіа.
2. Якість і ефективність інформаційної системи.

Варіант 17

1. Значення та завдання аудиту проектування інформаційних систем (технологій).
2. Характеристика підходів до створення управлінських інформаційних систем аналізу та аудиту.

Варіант 18

1. Основи технології та розв'язання завдань з оброблення економічної інформації.
2. Переваги та недоліки інструментальних засобів системи.

Варіант 19

1. Інформаційні системи стратегічного управління розвитком підприємств.
2. Організація та використання експертних систем у складі системи автоматизованого аудиту.

Варіант 20

1. Експертні системи — інструмент прийняття аудиторських рішень.
2. Проектування системи та узгодження проекту.

Варіант 21

1. Постановка завдань на основі автоматизованої системи текстового документування.
2. Класифікація та вибір програмних продуктів аудиторських інформаційних систем.

Варіант 22

1. Об'єктно-орієнтоване проектування аудиторських інформаційних систем.

2. Інформаційна модель розв'язання завдань аудиту ефективності роботи підприємств.

Варіант 23

1. Загальна побудова організації аудиту в умовах функціонування інформаційної системи обробки інформації.
2. Упровадження та удосконалення системи аудиторських інформаційних систем.

Варіант 24

1. Автоматизоване розроблення окремих завдань інформаційної системи.
2. Удосконалення системи аудиту в умовах використання ЕОМ.

Варіант 25

1. Організація носіїв аудиторського процесу.
2. Особливості організації планування та розвитку аудиту в ринкових умовах.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Значення та завдання аудиту проектування інформаційних систем.
2. Системний підхід, мета та принципи проектування інформаційних систем.
3. Декомпозиція інформаційної системи.
4. Якість та ефективність інформаційної системи.
5. Сутність процесу проектування, його стадії та етапи.
6. Методи та засоби проектування інформаційних систем.
7. Класифікація методів проектування інформаційних систем.
8. Методи та моделі прийняття практичних рішень.
9. Технологічні аспекти теорії проектування інформаційних систем.
10. Аудит монозахисту криптограм.
11. Система підготовки загальних аудиторських рішень.
12. Склад і зміст робіт на стадії передаудиторського обстеження об'єкта управління.
13. Місце і роль системи автоматизованого аудиту.
14. Організація здійснення зовнішнього аудиту з використанням комп'ютерної техніки.

15. Системи автоматизованого аудиту інформаційних систем.
16. Організація проведення аудиту із застосуванням спеціального програмного забезпечення.
17. Сутність окремих видів забезпечення системи автоматизованого аудиту.
18. Загальна побудова аналітичного процесу фінансово-господарської діяльності підприємства із застосуванням обчислювальної техніки.
19. Бази даних у системі автоматизованого аудиту інформаційних систем.
20. Організація аналітичних номенклатур.
21. Методи організації збирання, оброблення та аудиту матеріалів обстеження об'єкта управління.
22. Декомпозиція інформаційної системи.
23. Організація носіїв аналітичної інформації.
24. Характеристика та призначення окремих баз даних системи автоматизованого аудиту.
25. Організація технології аналітичного процесу із застосуванням комп'ютерної техніки.
26. Класифікація методів проектування інформаційних систем.
27. Організація комплексного аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства з використанням комп'ютерної техніки.
28. Методи та засоби проектування інформаційних систем.
29. Організація аудиту прогнозування діяльності підприємства.
30. Автоматизований аудит специфікацій.
31. Програмне забезпечення — загальна класифікація та засади побудови.
32. Технологічна мережа проектування.
33. Вимоги до програм управлінських інформаційних систем аналізу та аудиту.
34. Аудит інформаційних систем з використанням засобів мультимедіа.
35. Значення та завдання аудиту проектування інформаційних систем.
36. Проблеми традиційних систем аудиту.
37. Системний підхід проектування інформаційних систем
38. Мета та принципи проектування інформаційних систем.
39. Декомпозиція інформаційної системи.
40. Якість та ефективність інформаційної системи.
41. Інформаційні системи стратегічного управління розвитком підприємств.

42. Організація та використання експертних систем у складі системи автоматизованого аудиту.
43. Архітектура систем управлінських інформаційних систем.
44. Аудит методів і технології розв'язування слабоформалізованих завдань у системах підтримки прийняття рішень.
45. Експертні системи — інструмент прийняття аудиторських рішень.
46. Методи організації збирання, оброблення та аудиту матеріалів обстеження об'єкта управління.
47. Упровадження, супроводження та модернізація інформаційних систем.
48. Місце і роль системи автоматизованого аудиту.
49. Сутність системи автоматизованого аудиту.
50. Характеристика та призначення окремих баз даних системи автоматизованого аудиту.
51. Case-технології проектування інформаційних систем.
52. Автоматизація проектування інтерфейсу “людина — комп'ютер”.
53. Технологія навчання та її реалізація в автоматизованих навчальних системах.
54. Організація технології розв'язання завдань аудиту.
55. Склад і зміст робіт на стадії передаудиторського обстеження об'єкта управління.
56. Принципи побудови автоматизованої навчальної системи.
57. Організація оперативного аудиту на підприємстві.
58. Упровадження, супроводження та модернізація інформаційних систем.
59. Приклад побудови оболонки системи підтримки прийняття рішень.
60. Базова модель прийняття рішень.
61. Організація внутрішньогосподарського аудиту підрозділів із застосуванням сучасної обчислювальної техніки.
62. Системи підтримки прийняття рішень.
63. Здійснення комплексної перевірки структурних підрозділів підприємства із застосуванням інформаційної системи обліку.
64. Аудит інформаційних систем з використанням засобів мультимедіа.
65. Об'єктно-орієнтоване проектування аудиторських інформаційних систем.
66. Основи технології та розв'язання завдань оброблення економічної інформації.
67. Системи підтримки прийняття рішень.

68. Постановка завдання на основі автоматизованої системи текстового документування.
69. Автоматизоване розроблення окремих завдань інформаційної системи.
70. Принципи автоматизації документування аудиторських рішень на основі гіпертекстової технології.
71. Автоматизоване проектування специфікацій.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР.
2. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.99 № 996-XIV (зі змін. і допов.).
3. Закон України “Про оподаткування прибутку підприємств” від 22.05.97 № 283/97-ВР.
4. Алдохин И. П., Губенко И. А. Теория принятия решений. — К.: Вища шк., 1990.
5. Бойко В. В., Савинков В. М. Проектирование баз данных информационных систем. — М.: Финансы и статистика, 1989. — 352 с.
6. Виханский О. С. Стратегическое управление. — М.: Изд-во МГУ, 1995. — 360 с.
7. Гриценко В. И., Паньшин Б. Н. Информационная технология в организационном управлении // Новые информационные технологии. — К., 1993. — С. 14–29.
8. Гужва В. М., Постевой А. Г. Інформаційні системи в міжнародному бізнесі. — К.: КНЕУ, 1999.
9. Завгородний В. П. Автоматизация бухгалтерского учета, контроля, анализа и аудита. — К.: А. С. К., 1998.
10. Завгородний В. П. Бухгалтерский учет, контроль и аудит в системе управления предприятием. — К., 1997.
11. Завгородний В. П., Савченко В. Я. Бухгалтерский учет, контроль и аудит в условиях рынка. — К.: Блицинформ, 1997.
12. Івахненко С. В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту: Навч. посіб. — К.: Знання-Прес, 2003. — 349 с.
13. Ильина О. П. Информационные технологии бухгалтерского учета. — СПб.: Питер, 2001. — 688 с.
14. *Інформатика*: Комп’ютерна техніка. Комп’ютерні технології: Посібник / За ред. О. І. Пушкаря. — К.: Академія, 2001. — 646 с.

15. *Информационные системы в экономике: Учебник / Под ред. проф. В. В. Дика.* — М.: Финансы и статистика, 1996. — 544 с.
16. *Калберг Конрад.* Бизнес-анализ с помощью Excel: Пер. с англ. — К.: Диалектика, 1997.
17. *Когаловский М. Р.* Технология баз данных на персональных ЭВМ. — М.: Финансы и статистика, 1992. — 224 с.
18. *Комплексная система автоматизации предприятий малого и среднего бизнеса “ПАРУС-Предприятие” для Windows, версия 7.11: Руководство для пользователя.* — К.: СП “Парус-Украина”, 2000. — С. 103.
19. *Компьютеризация информационных процессов на промышленных предприятиях / В. Ф. Сытник, Х. Срока, Н. В. Еремина и др.* — К.: Техника; Катовице: Эконом. акад., 1991. — 216 с.
20. *Нікбахт Е., Гроппелі А.* Фінанси. — К.: Тов-во “Знання”, 1993. — 384 с.
21. *Овчаренко Е. К., Ильина О. П., Балбердии Е. В.* Финансово-экономические расчеты в Excel. — 3-е изд. — М.: Информ.-издат. дом “Финансы”, 1999. — 328 с.
22. *Основи інформаційних систем: Навч. посіб. / За ред. В. Ф. Ситника.* — К.: КНЕУ, 1997. — 252 с.
23. *Пінчук Н. С., Галузинський Г. П., Орленко Н. С.* Інформаційні системи і технології обліку в маркетингу. — К.: КНЕУ, 1999. — 328 с.
24. *Подольский В. И., Дик В. В., Уринцов А. И.* Информационные системы бухгалтерского учета. — М.: Аудит; ЮНИТИ, 1999.
25. *Романов А. Н., Одинцов Б. Е.* Автоматизация аудита. — М.: Аудит; ЮНИТИ, 1999.
26. *Самоучитель 1С: Бухгалтерии версий 7.5 — 7.7 в вопросах и ответах: Практ. пособие / Под ред. В. Б. Комягина.* — М.: ТРИУМФ, 2000. — 400 с.
27. *Ситник В. Ф., Писаревська Т. А., Єрємїна Н. В. та ін.* Основи інформаційних систем. — К.: КНЕУ, 1997.
28. *Сокольников Р. И.* Автоматизация проектирования систем автоматического управления. — М.: Наука, 1979. — 464 с.
29. *Сопко В. В., Завгородній В. П.* Організація бухгалтерського обліку, економічного аналізу і контролю. — К.: КНЕУ, 2000.
30. *Тесленко Г. С.* Інформаційні системи в аграрному менеджменті. — К.: КНЕУ, 1999.
31. *Харитонов С. А.* Компьютерная бухгалтерия 7.5: Азбука бухгалтера. — М.: Компьютер Пресс, 1998.
32. *Чистов Д. В.* Хозяйственные операции в Компьютерной бухгалтерии 7.7: Задачи, решения, результаты: Учеб. пособие. — М.: Компьютер Пресс, 1999. — 554 с.

33. *Чистов Д. В., Таранов А. В., Заремба О. А. и др.* *Хозяйственные операции в компьютерной бухгалтерии 7.7 для Украины: Учеб. пособие.* — К.: Диасофт, 2002. — 528 с.
34. *Шуремов Е. Л.* *Системы автоматизации бухгалтерского учета.* — М.: Бух. учет, 1998.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Навчально-тематичний план вивчення дисципліни “Аудит інформаційних систем”	3
Програмний матеріал до вивчення дисципліни “Аудит інформаційних систем”	4
Вказівки до виконання контрольної роботи	5
Завдання для контрольних робіт	6
Контрольні питання	10
Список рекомендованої літератури	13

Відповідальний за випуск
Редактор
Комп’ютерне верстання

Н. В. Медведєва
Н. П. Підлужна
Т. Г. Замура

МАУП

Зам. № ВКЦ-1661

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП